

(Α΄ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ)

Διοικητική εκτέλεση. Το δικαστήριο εξετάζει παραδεκτά ισχυρισμό περί παραγραφής της απαίτησης, εφόσον αποδεικνύεται αμέσως, ακόμη και εάν αυτός εξαρτάται από την νομιμότητα προηγούμενης πράξης της εκτέλεσης, η οποία δεν προσβάλλεται, κατ' εφαρμογή του άρθρου 224 παρ.5 του ΚΔΔ, μη εφαρμοζομένου του άρθρου 224 παρ.3 ΚΔΔ. Συνταγματικότητα της διάταξης. Η εξέταση του προβαλλόμενου με την ανακοπή λόγου περί παραγραφής των απαιτήσεων του αναιρεσείοντος, λόγω μη διακοπής αυτής από προηγούμενη πράξη εκτέλεσης, ήταν επιτρεπτή. Η αναίρεση ασκήθηκε παραδεκτά κατά το άρθρο 2 του ν. 3900/2010. Απορρίπτεται η αναίρεση (επικυρώνει την αριθμ. 2256/2012 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών).

Αριθμός απόφασης: 392/2017

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΣΤ΄

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 12 Δεκεμβρίου 2016, με την εξής σύνθεση: Χρ. Ράμμος, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Στ΄ Τμήματος, Κ. Φιλοπούλου, Ελ. Παπαδημητρίου, Σύμβουλοι, Φρ. Γιαννακού, Κ. Μαρίνου, Πάρεδροι. Γραμματέας η Ελ. Γκίκα, Γραμματέας του Στ΄ Τμήματος.

Για να δικάσει την από 20 Αυγούστου 2013 αίτηση:

του Ελληνικού Δημοσίου, το οποίο παρέστη με την Άννα Πρεβενά, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

κατά των: 1) χήρας, το γένος και 2) του, κατοίκων Αθηνών (.....), οι οποίοι δεν παρέστησαν.

Με την αίτηση αυτή το αναιρεσείον Ελληνικό Δημόσιο επιδιώκει να αναιρεθεί η υπ' αριθμ. 2256/2012 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως της εισηγήτριας, Συμβούλου Ελ. Παπαδημητρίου.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε την αντιπρόσωπο του αναιρεσείοντος Ελληνικού Δημοσίου, η οποία ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους αναιρέσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου κ α ι

Α φ ο ύ μ ε λ έ τ η σ ε τ α σ χ ε τ ι κ ά έ γ γ ρ α φ α
Σ κ έ φ θ η κ ε κ α τ ά τ ο ν Ν ό μ ο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης αίτησης δεν απαιτείται, σύμφωνα με το νόμο, η καταβολή παραβόλου (άρθρο 36 παρ. 1 του π.δ. 18/1989, Α΄ 8).

2. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση ζητείται η αναίρεση της 2256/2012 απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, με την οποία απορρίφθηκε έφεση του αναιρεσείοντος Ελληνικού Δημοσίου κατά της 1728/2011 απόφασης του Μονομελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών. Με την πρωτόδικη απόφαση έγινε δεκτή ανακοπή των αναιρεσιβλήτων κατά του ../18.2.2011 (αριθμός Ειδικού Βιβλίου ../2011) προγράμματος αναγκαστικού πλειστηριασμού ακινήτου τους, που εκδόθηκε από τον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. ... Αθηνών. Με το τελευταίο αυτό πρόγραμμα, εκτίθετο σε δημόσιο αναγκαστικό πλειστηριασμό διαμέρισμα Β΄ ορόφου πολυκατοικίας που βρίσκεται επί της οδού αρ. ... στη θέση του Δήμου, ιδιοκτησίας των αναιρεσιβλήτων, λόγω ληξιπρόθεσμων οφειλών του αποβιώσαντος, συζύγου και πατέρα των αναιρεσιβλήτων, συνολικού ύψους 37.021,80 ευρώ, που προέρχονται από πρόστιμο άμεσων φόρων, φόρο μεταβίβασης ακινήτου και έξοδα διοικητικής εκτέλεσης.

3. Επειδή, νομίμως χωρεί η συζήτηση, παρά την απουσία των αναιρεσιβλήτων, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 21 του π.δ/τος 18/1989 (Α΄ 8), όπως ισχύει, δεδομένου ότι έχει γίνει νομότυπη κοινοποίηση αντιγράφου της από 15-11-2015 πράξης του Προέδρου του Στ΄ Τμήματος περί ορισμού εισηγητού και δικασίμου, καθώς και της κρινόμενης αίτησης, από το αναιρεσείον προς τον πληρεξούσιο των αναιρεσιβλήτων που εκπροσώπησε αυτούς ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου (βλ. τη σχετική 8436/8-12-2015 έκθεση επίδοσης).

4. Επειδή, στο άρθρο 53 παρ. 3 και 4 του π.δ. 18/1989 (Α΄ 8), όπως οι παράγραφοι αυτοί αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 12 παρ.1 του ν.3900/2010 Α΄ 213), η ισχύς του οποίου άρχισε, σύμφωνα με το άρθρο 70 αυτού, από 1.1.2011, ορίζεται ότι: «3. Η αίτηση αναιρέσεως επιτρέπεται μόνον όταν προβάλλεται από τον διάδικο με συγκεκριμένους ισχυρισμούς που περιέχονται στο εισαγωγικό δικόγραφο ότι δεν υπάρχει νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ή ότι υπάρχει αντίθεση της προβαλλομένης αποφάσεως προς τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας ή άλλου ανωτάτου δικαστηρίου είτε προς ανέκκλητη απόφαση διοικητικού δικαστηρίου. 4. Δεν επιτρέπεται η άσκηση αίτησης αναιρέσεως, όταν το ποσό της διαφοράς που άγεται ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας είναι κατώτερο από σαράντα χιλιάδες ευρώ,...». Περαιτέρω, στο άρθρο 2 του ανωτέρω νόμου ορίζεται ότι: «Κατ' αποφάσεως διοικητικού δικαστηρίου που κρίνει διάταξη τυπικού νόμου αντισυνταγματική ή αντίθετη σε άλλη υπερνομοθετική διάταξη, χωρίς το ζήτημα αυτό να έχει κριθεί με προηγούμενη απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, χωρεί ενώπιον αυτού, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη, αίτηση αναιρέσεως, αν πρόκειται για διαφορά ουσίας,...».

5. Επειδή, κατά τις ανωτέρω διατάξεις και σύμφωνα με το σκοπό του νόμου, αίτηση αναίρεσης μπορεί να ασκηθεί παραδεκτώς, σε περίπτωση που το ποσό της αγόμενης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας διαφοράς είναι κατώτερο των 40.000 ευρώ, μόνο αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της εξαιρετικής διάταξης του άρθρου 2 του ανωτέρω νόμου. Κατά την έννοια δε της διάταξης του άρθρου 2 του ν. 3900/2010, αίτηση αναίρεσης κατά απόφασης διοικητικού δικαστηρίου που έκρινε διάταξη τυπικού νόμου αντισυνταγματική ή αντίθετη σε άλλη υπερνομοθετική διάταξη, χωρίς το ζήτημα αυτό να έχει κριθεί με προηγούμενη οριστική απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, χωρεί, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη, προκειμένου να επιλυθεί από το ανώτατο διοικητικό δικαστήριο το ανωτέρω σοβαρό ζήτημα. Τούτο δε διότι σκοπός της παραπάνω διάταξης, σε αντίθεση με αυτήν του άρθρου 12 του ίδιου νόμου, που αποσκοπεί, σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση αυτού, στον περιορισμό του μεγάλου αριθμού των αιτήσεων αναίρεσης, είναι η, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη, εκδίκαση αιτήσεων αναίρεσης για προφανείς λόγους δημοσίου συμφέροντος, ήτοι προκειμένου να μην καταλείπονται αμφιβολίες στην έννομη τάξη σχετικά με την αντίθεση τυπικού νόμου προς το Σύνταγμα ή προς υπερνομοθετικής ισχύος διάταξη. Τούτο, όμως, τελεί υπό την προϋπόθεση ότι το επίμαχο ζήτημα, κατά το χρόνο της άσκησης της αίτησης αναίρεσης, δεν έχει ήδη επιλυθεί με οριστική απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας ή κατά μείζονα λόγο, του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου, που δημοσιεύθηκαν πριν από την άσκηση της αίτησης αναίρεσης (βλ. ΣΤΕ 2659/2013 επταμ., 855/2013 επταμ., 64/2014, 874/2015 κ.α.). Περαιτέρω, αν τεκμηριωθεί η συνδρομή της προϋπόθεσης αυτής, η αίτηση είναι παραδεκτή και εξετάζεται μόνο κατά το μέρος της και ως προς τους λόγους που αφορούν το συγκεκριμένο ζήτημα της αντισυνταγματικότητας διάταξης τυπικού νόμου ή της αντίθεσής της προς διάταξη αυξημένου τυπικού κύρους και όχι ως προς τους λόγους της αίτησης αναίρεσης που αφορούν κεφάλαια της αναίρεσιβαλλόμενης απόφασης στα οποία δεν τίθεται το ζήτημα αυτό (ΣΤΕ 29/2014 Ολομ, 1571/2015, 623/2014).

6. Επειδή, η κρινόμενη αίτηση κατατέθηκε στις 27.8.2013 και, επομένως, διέπεται από τις διατάξεις του ν. 3900/2010, το δε ποσό της διαφοράς που άγεται ενώπιον του Δικαστηρίου υπολείπεται των 40.000 ευρώ για καθέναν αναίρεσίβλητο. Με τον μοναδικό δε λόγο αναίρεσης, προβάλλεται ότι κατ' εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 20 παρ. 1 του Συντάγματος σε σχέση με τα άρθρα 224 παρ.3 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας και 73 παρ.2 του Κ.Ε.Δ.Ε. κρίθηκε ότι ο περιορισμός που τίθεται από το άρθρο 224 παρ. 3 του Κ.Δ.Δ. και απαγορεύει τον παρεμπιπτόντα έλεγχο της νομιμότητας προηγούμενων πράξεων εκτέλεσης αντίκειται στην διάταξη του άρθρου 20 παρ.1 του Συντάγματος, σε περίπτωση που η παραγραφή της απαίτησης του Δημοσίου οφείλεται στο γεγονός ότι κάποια από τις προηγούμενες πράξεις εκτέλεσης, διακοπτική της παραγραφής, δεν είναι νόμιμη. Περαιτέρω το αναιρεσείον επικαλείται ρητά στο εισαγωγικό του δικόγραφο το ως άνω άρθρο 2 του ν. 3900/2010 και προβάλλει ότι η αίτηση ασκείται παραδεκτώς, δεδομένου ότι με την αναίρεσιβαλλόμενη απόφαση διατυπώθηκε κρίση περί αντισυνταγματικότητας του άρθρου 224 παρ. 3 του Κ.Δ.Δ., το ζήτημα δε αυτό δεν έχει κριθεί με προηγούμενη απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας. Ο ισχυρισμός αυτός προβάλλεται βάσιμως, η δε κρινόμενη αίτηση, από την άποψη αυτή, ασκείται παραδεκτώς και, συνεπώς, πρέπει να εξετασθεί ως προς τον προβαλλόμενο λόγο αναίρεσης.

7. Επειδή, στο άρθρο 20 παρ. 1 του Συντάγματος ορίζεται ότι: «Καθένας έχει δικαίωμα στην παροχή έννομης προστασίας από τα δικαστήρια και μπορεί να αναπτύξει σ' αυτά τις απόψεις του για τα δικαιώματα ή συμφέροντά του, όπως ο νόμος ορίζει». Στο άρθρο 217 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ΚΔΔ), ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2717/1999 (Α' 14) και ετέθη σε ισχύ από 17-7-1999, ορίζεται ότι: «1. Ανακοπή χωρεί κατά κάθε πράξης που εκδίδεται στα πλαίσια της διαδικασίας της διοικητικής εκτέλεσης και, ιδίως, κατά: α) της πράξης της ταμειακής βεβαίωσης του εσόδου, β) της κατασχετήριας έκθεσης, γ) του προγράμματος πλειστηριασμού, δ) της έκθεσης πλειστηριασμού και ε) του πίνακα κατάταξης» και στο άρθρο 224 του ίδιου Κώδικα ορίζεται ότι: «1. Το δικαστήριο ελέγχει την προσβαλλόμενη πράξη κατά το νόμο και την ουσία, στα όρια της ανακοπής, τα οποία προσδιορίζονται από τους λόγους και το αίτημά της. 2. Κατ' εξαίρεση, ο κατά το νόμο έλεγχος της προσβαλλόμενης πράξης χωρεί και αυτεπαγγέλτως, εκτεινόμενος στο σύνολό της, προκειμένου να διακριβωθεί: α) αν η πράξη έχει εκδοθεί από αναρμόδιο όργανο, ή β) αν υπάρχει παράβαση δεδικασμένου. 3. Κατά τον έλεγχο του κύρους των προσβαλλόμενων με την ανακοπή πράξεων της εκτέλεσης, δεν επιτρέπεται ο παρεμπιπτόν έλεγχος της νομιμότητας προηγούμενων πράξεων της εκτέλεσης. 4. Στην περίπτωση της ανακοπής κατά της ταμειακής βεβαίωσης, επιτρέπεται ο παρεμπιπτόν έλεγχος, κατά το νόμο και τα πράγματα, του τίτλου βάσει του οποίου έγινε η βεβαίωση, εφόσον δεν προβλέπεται κατ' αυτού ένδικο βοήθημα που επιτρέπει τον έλεγχό του κατά το νόμο και την ουσία ή δεν υφίσταται σχετικώς δεδικασμένο. 5. Ισχυρισμοί, που αφορούν την απόσβεση της απαίτησης για την ικανοποίηση της οποίας επισπεύδεται η εκτέλεση, μπορούν να προβάλλονται με την ευκαιρία άσκησης ανακοπής κατά της πράξης ταμειακής βεβαίωσης ή οποιασδήποτε πράξης της εκτέλεσης, πρέπει δε να αποδεικνύονται αμέσως». Στο δε άρθρο 73 παρ. 2 του ν.δ. 356/1974 «Περί Κώδικος Εισπραξέων Δημοσίων Εσόδων» (Α' 90) ορίζεται ότι: «Η κατά της αρξαμένης εκτελέσεως ανακοπή του οφειλέτου ασκείται... διά τους κάτωθι περιοριστικώς αναφερομένους λόγους: α)... δ) εάν το χρέος παρεγράφη ε)...». Περαιτέρω, στο άρθρο 87 παρ. 1 του ν.δ. 321/1969 (Α' 205) ορίζεται ότι: «Πάν χρέος προς το Δημόσιον παραγράφεται κατ' αρχήν μετά πέντε έτη από της λήξεως του οικονομικού έτους εντός του οποίου εβεβιώθη εις το Δημόσιον Ταμείον (βεβαίωσις εν στενή έννοια)» και στο άρθρο 89 παρ. 1 του ίδιου ν.δ/τος ότι: «Η παραγραφή διακόπτεται δια τους λόγους τους προβλεπομένους υπό της ισχύουσας νομοθεσίας, πλην του λόγου της καθ' οιονδήποτε τρόπον αναγνωρίσεως της αξιώσεως υπό του υποχρέου. Η παραγραφή διακόπτεται επίσης δια της επιβολής κατασχέσεως επί περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτου ή του εγγυητού αυτού, ευρισκομένων είτε εις χείρας τούτων είτε εις χείρας τρίτων. Από της δια της κατασχέσεως ενάρξεως της αναγκαστικής εκτελέσεως μέχρι της τελεσιδικίας του πίνακος κατατάξεως πάσα πράξις της εκτελέσεως διακόπτει την παραγραφή, η οποία άρχεται εκ νέου από της τελευταίας διαδικαστικής πράξεως της εκτελέσεως ...». Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 88 παρ. 1 του νεότερου νόμου 2362/1995 περί Δημοσίου Λογιστικού (Α' 247), την παραγραφή χρηματικής απαίτησης του Δημοσίου διακόπτει: α. Η κατάσχεση περιουσιακού στοιχείου του οφειλέτη ή συνοφειλέτη ή τρίτου εγγυητή αυτών και ανεξάρτητα αν αυτή ενεργείται εις χείρας αυτών ή εις χείρας τρίτων. β. Η έκδοση προγράμματος πλειστηριασμού, ανεξάρτητα από την κοινοποίηση ή μη αυτού στον καθ' ου έχει εκδοθεί το πρόγραμμα. Κατά δε το άρθρο 107 του τελευταίου αυτού νόμου, οι διατάξεις περί παραγραφής εφαρμόζονται επί απαιτήσεων που γεννώνται μετά την έναρξη της ισχύος του, όσον αφορά, όμως, την αναστολή και τη διακοπή της παραγραφής οι σχετικές διατάξεις του νεότερου αυτού νόμου εφαρμόζονται και επί απαιτήσεων που έχουν γεννηθεί πριν από την ισχύ

αυτού, εάν τα επαγόμενα την αναστολή ή διακοπή γεγονότα έχουν συντελεστεί μετά την ισχύ αυτού (1.1.1996).

8. Επειδή, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 217 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (Κ.Δ.Δ.), σε ανακοπή, υπόκειται κάθε πράξη που εκδίδεται υπό την ισχύ του Κ.Δ.Δ. και στα πλαίσια της διαδικασίας διοικητικής εκτέλεσης, όπως η ταμειακή βεβαίωση, η έκθεση κατάσχεσης, το πρόγραμμα και η έκθεση πλειστηριασμού. Περαιτέρω, στο άρθρο 224 παρ. 3 του κώδικα αυτού καθιερώνεται η κατά στάδια προσβολή των πράξεων της εκτελεστικής διαδικασίας, απαγορεύεται δηλαδή ο παρεμπόδιος έλεγχος της νομιμότητας προηγούμενης πράξης, κατά τον έλεγχο που διενεργείται εξ αφορμής της προσβολής επόμενης πράξης της διαδικασίας εκτέλεσης. Επιτρέπεται μόνο ο έλεγχος της συγκεκριμένης πράξης της εκτέλεσης που προσβάλλεται, χωρίς ο έλεγχος αυτός να μπορεί να επεκταθεί στις προηγούμενες, ακόμη και εάν αυτές αποτελούν προϋπόθεση για την έκδοση της προσβαλλομένης. Κατ' εξαίρεση όμως, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 224 του ΚΔΔ, εξετάζεται, σε οποιοδήποτε στάδιο και αν προβληθεί, ισχυρισμός που αφορά την κάθε μορφής απόσβεση της οφειλής, στην οποία περιλαμβάνεται και η παραγραφή, εφόσον αποδεικνύεται αμέσως. Στους ισχυρισμούς αυτούς περιλαμβάνονται και αυτοί που αφορούν την νομιμότητα των πράξεων, οι οποίες διακόπτουν την παραγραφική αξίωση του Δημοσίου. Ισχυρισμοί δηλαδή που αφορούν την νομιμότητα προηγούμενων πράξεων της εκτέλεσης, οι οποίες κατά νόμο διακόπτουν την παραγραφή, καταλαμβάνονται από την εξαίρεση του άρθρου 224 παρ.5 και προβάλλονται παραδεκτώς επ' ευκαιρία προσβολής οποιασδήποτε πράξης της εκτέλεσης, μη εφαρμοζομένου του άρθρου 224 παρ.3 ΚΔΔ, που απαγορεύει τον παρεμπόδιον έλεγχο προηγούμενων πράξεων της εκτέλεσης, οι οποίες δεν προσβάλλονται με την ανακοπή που κρίνεται. (πρβλ. ΣΤΕ 3494/2014, 3344/2008, 601/2006, 3788/2005, 1508/2002). Ως εκ τούτου η τελευταία αυτή διάταξη δεν είναι αντίθετη στο άρθρο 20 παρ.1 του Συντάγματος, καθώς δεν στερεί από τον δικαστή την δυνατότητα να εξετάσει προβληθέντα ισχυρισμό περί παραγραφής της απαίτησης, ακόμη και εάν αυτός εξαρτάται από την νομιμότητα προηγούμενης πράξης της εκτέλεσης, η οποία δεν προσβάλλεται.

9. Επειδή, από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση προκύπτουν τα εξής: Με το υπ' αριθμ πρωτ. ./18-2-2011 πρόγραμμα αναγκαστικού πλειστηριασμού (αριθ. ειδικού βιβλίου ./2011), που εκδόθηκε σε βάρος των αναιρεσιβλήτων από τον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. .. Αθηνών, εκτέθηκε σε δημόσιο αναγκαστικό πλειστηριασμό το με στοιχεία (Β-3) διαμέρισμα του Β' υπέρ το ισόγειο ορόφου, πολυκατοικίας που βρίσκεται στη θέση και επί της οδού της περιφέρειας του Δήμου, ιδιοκτησίας των αναιρεσιβλήτων. Ο πλειστηριασμός διενεργήθηκε για την ικανοποίηση ληξιπρόθεσμων οφειλών του, που απεβίωσε στις 12-9-2003 και ήταν σύζυγος και πατέρας των αναιρεσιβλήτων, αντίστοιχα, προς το Ελληνικό Δημόσιο, συνολικού ποσού 37.021,80 ευρώ, προερχομένων από πρόστιμο αμέσων φόρων, φόρο μεταβίβασης ακινήτου και έξοδα διοικητικής εκτέλεσης. Η αξία του ανωτέρω διαμερίσματος εκτιμήθηκε στο ποσό των 58.694,06 ευρώ και η τιμή πρώτης προσφοράς ορίστηκε στο ποσό των 80.000 ευρώ, ο δε πλειστηριασμός επρόκειτο να διενεργηθεί στις 18-5-2011. Κατά αυτού του προγράμματος πλειστηριασμού, οι αναιρεσιβλήτοι άσκησαν ανακοπή, η οποία έγινε δεκτή με την 1728/2011 απόφαση του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών. Ειδικότερα, το πρωτοβάθμιο δικαστήριο έκρινε ότι ο ισχυρισμός των ανακοπτόντων περί παραγραφής των απαιτήσεων του Δημοσίου προβλήθηκε παραδεκτώς, σύμφωνα με το άρθρο 224 παρ. 5 του ΚΔΔ, στα πλαίσια της διαδικασίας εκδίκασης ανακοπής κατά προγράμματος πλειστηριασμού, αφού αφορά την απόσβεση των απαιτήσεων του Δημοσίου. Ακολούθως, ο λόγος αυτός έγινε δεκτός ως βάσιμος στην ουσία του, για τις απαιτήσεις του Δημοσίου που βεβαιώθηκαν με τις με αριθμ, 86/10-1-1976, 1114/20-10-1986, 596/14-4-1988 1401/13-9-1988, 1584/10-10-1988, 1583/14-10-1988 ταμειακές βεβαιώσεις, για οφειλές του αποβιώσαντος ποσών 17,60, 2,40, 35.132,24, 73,80, 126,16, και 28,60 ευρώ, αντίστοιχα, ενώ, περαιτέρω, κρίθηκε ότι η εφαρμογή του επιλεγέντος αναγκαστικού μέτρου είσπραξης, δηλαδή της κατάσχεσης ακινήτου και της έκθεσης του σε πλειστηριασμό, ενόψει της αξίας του κατασχεθέντος ακινήτου και του απομένοντος στον από 18-2-2011 πίνακα χρεών ποσού των 1.641 ευρώ, για τις απαιτήσεις του Δημοσίου που δεν υπέπεσαν σε παραγραφή, παραβιάζει τη συνταγματικά κατοχυρωμένη αρχή της αναλογικότητας. Έφεση του αναιρεσείοντος κατά της απόφασης αυτής απερρίφθη με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση (2256/2012). Ειδικότερα με την απόφαση αυτή κρίθηκε ότι ο περιορισμός που τίθεται από το άρθρο 224 παρ. 3 ΚΔΔ και απαγορεύει τον παρεμπόδιον έλεγχο της νομιμότητας προηγούμενων πράξεων εκτέλεσης καταλύει το δικαίωμα δικαστικής προστασίας και είναι αντίθετος στο άρθρο 20 παρ.1 του Συντάγματος στην ειδική εκείνη περίπτωση που η παραγραφή της απαίτησης του Δημοσίου οφείλεται στο γεγονός ότι κάποια από τις προηγούμενες πράξεις εκτέλεσης, διακοπτική της παραγραφής, δεν είναι νόμιμη, με αποτέλεσμα να μην έχει επιφέρει τις συνέπειες που προβλέπει ο νόμος. Ως εκ τούτου, το δικόσαν Διοικητικό Εφετείο δέχθηκε ότι «το Πρωτοβάθμιο Δικαστήριο είχε τη δυνατότητα να εξετάσει, παρεμπιπτόντως, τη νομιμότητα της προαναφερθείσας έκθεσης κατάσχεσης, προκειμένου να κρίνει τη βασιμότητα του νομίμως προβληθέντος με την ανακοπή των αναιρεσιβλήτων λόγου περί παραγραφής των απαιτήσεων για την ικανοποίηση των οποίων γινόταν η αναγκαστική εκτέλεση». Περαιτέρω κρίθηκε ότι στην περίπτωση κατάσχεσης ακινήτου περιουσιακού στοιχείου του οφειλέτη, προκειμένου να επέλθει διακοπή της παραγραφής, πρέπει, σύμφωνα με το άρθρο 37 Κ.Ε.Δ.Ε. και 88 παρ. 1 αν.ν. 2362/1995, η έκθεση κατάσχεσης να επιδοθεί νόμιμα στον οφειλέτη, στην περίπτωση δε επίδοσης πράξης της διοικητικής εκτέλεσης, ως αγνώστου διαμονής, είναι απαραίτητο να βεβαιώνεται από το δικαστικό επιμελητή ότι καταβλήθηκε κάθε προσπάθεια για την ανεύρεση του προς όν η κοινοποίηση και ότι αυτός δεν βρέθηκε τελικά και επομένως, ότι είναι πράγματι άγνωστης διαμονής. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με το Δευτεροβάθμιο Δικαστήριο, εφόσον η έκθεση επίδοσης της ./8.2.1999 έκθεσης κατάσχεσης δεν περιείχε την βεβαίωση αυτή, η επίδοσή της δεν ήταν νόμιμη, η δε σύνταξη και μόνον της έκθεσης κατάσχεσης δεν διέκοψε την παραγραφή. Τέλος, σύμφωνα με την αναιρεσιβαλλόμενη, η συνέχιση της διαδικασίας του πλειστηριασμού για το απομείναν χρέος των 1.641 ευρώ από το συνολικό των 37.021,80 ευρώ, λαμβανομένης υπόψη και της αξίας του ακινήτου που εκτίθεται σε πλειστηριασμό, θα συνιστούσε υπέρβαση των ακραίων ορίων της διακριτικής ευχέρειας της Διοίκησης σχετικά με την επιλογή του μέτρου εκτέλεσης και θα ερχόταν σε αντίθεση με την συνταγματικά κατοχυρωμένη αρχή της αναλογικότητας.

10. Επειδή, με τον μοναδικό λόγο αναιρέσης προβάλλεται ότι κατ' εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 20 παρ. 1 του Συντάγματος σε σχέση με τα άρθρα 224 παρ.3 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας και 73 παρ.2 του Κ.Ε.Δ.Ε. κρίθηκε ότι ο περιορισμός που τίθεται από το άρθρο 224 παρ. 3 του Κ.Δ.Δ. και απαγορεύει τον παρεμπόδιον έλεγχο της νομιμότητας προηγούμενων πράξεων εκτέλεσης αντίκειται στην διάταξη του

άρθρου 20 παρ.1 του Συντάγματος, σε περίπτωση που η παραγραφή της απαίτησης του Δημοσίου οφείλεται στο γεγονός ότι κάποια από τις προηγούμενες πράξεις εκτέλεσης, διακοπτική της παραγραφής, δεν είναι νόμιμη.

11. Επειδή, ενόψει των όσων έγιναν δεκτά στη σκέψη 8, και μεν σύμφωνα με το άρθρο 224 παρ. 3 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (Κ.Δ.Δ.) καθιερώνεται η κατά στάδια προσβολή των πράξεων της εκτελεστικής διαδικασίας και η απαγόρευση του παρεμπόδιοντος ελέγχου της νομιμότητας προηγούμενης πράξης, κατά τον έλεγχο που διενεργείται εξ αφορμής της προσβολής επόμενης πράξης της διαδικασίας εκτέλεσης, κατ' εξαίρεση όμως, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 224 του ΚΔΔ, εξετάζονται, σε οποιοδήποτε στάδιο και αν προβληθούν, ισχυρισμοί που αφορούν την κάθε μορφής απόσβεση της οφειλής, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι ισχυρισμοί περί παραγραφής της απαίτησης, εφόσον αποδεικνύονται αμέσως. Κατά συνέπεια, στην προκείμενη περίπτωση η εξέταση του προβαλλόμενου με την ανακοπή λόγου περί παραγραφής των απαιτήσεων του αναιρεσείοντος, λόγω μη διακοπής αυτής από προηγούμενη πράξη εκτέλεσης (../8.2.1999 έκθεσης κατάσχεσης), ήταν επιτρεπτή, όχι, όμως, λόγω αντισυνταγματικότητας της παρ. 3 το άρθρο 224 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας και των τιθέμενων με αυτή περιορισμών, αλλά κατ' εφαρμογή της παρ. 5 του ιδίου άρθρου του παραπάνω Κώδικα, στην οποία ορίζεται ρητώς ότι ισχυρισμοί, που αφορούν την απόσβεση της απαίτησης για την ικανοποίηση της οποίας επισπεύδεται η εκτέλεση (μεταξύ των οποίων και οι περί παραγραφής), μπορούν να προβάλλονται με την ευκαιρία άσκησης ανακοπής κατά της πράξης ταμειακής βεβαίωσης. Ενόψει τούτων, η κρίση του δικάσαντος Διοικητικού Εφετείου ότι το Πρωτοβάθμιο Δικαστήριο μπορούσε να ελέγξει την παραγραφή της απαίτησης, καθώς και την νομιμότητα ή μη της διακοπής της, είναι ορθή, ανεξαρτήτως των επιμέρους αιτιολογιών της (ΣτΕ 1841/2015 7μ., 3128/2015, 810/2015, 2622/2014). Ο δε ως άνω προβαλλόμενος λόγος αναιρέσεως, περί εσφαλμένης ερμηνείας, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, των άρθρων 20 παρ. 1 του Συντάγματος, 224 παρ.3 του Κ.Δ.Δ. και 73 παρ.2 του Κ.Ε.Δ.Ε. πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελής. Περαιτέρω, εφόσον δεν προβάλλονται άλλοι λόγοι αναιρέσεως και ειδικότερα λόγοι σχετικά με την επίδραση της μη νόμιμης επίδοσης της προαναφερόμενης έκθεσης κατάσχεσης στην διακοπή της παραγραφής των απαιτήσεων του αναιρεσείοντος, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Δ ι ά τ α ύ τ α

Απορρίπτει την αίτηση.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 19 Ιανουαρίου 2017

Ο Πρόεδρος του Στ? Τμήματος

Η Γραμματέας του Στ? Τμήματος

Χρ. Ράμμος

Ελ. Γκίκα

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 13ης Φεβρουαρίου 2017.

Ο Προεδρεύων Σύμβουλος

Η Γραμματέας

Δ. Μαρινάκης

Δ. Κατσάνη

Μ.Δ.